

31 DECEMBER.

Algemeen Advertentie-Blad.

Franko per post 5.-

VERMINDERDE PRIJZEN der ADVERTENTIES.	
1°. Bekendmakingen van Geboorten, Huwelijken, Sterfgevallen, Dankbetuigingen, even als alle andere gewone advertentie van Verkoopingen, Verhuizingen, Verpachtingen, enz. van 1—5 regels f 1.— Elke regel daarboven . . . 0.20	2°. Programma's van geleerde en andere genootschappen of commissiën, oproepingen, of aanbevelingen tot helderdigheid of lijsten van ontvangene giften 1—10 regels f 1.— Elke regel daarboven . . . 0.05

Zegelregten en Briefporten worden afzonderlijk berekend, even als een Exemplaar der Courant, hetwelk den inzender eener Advertentie bij elke eerste plaatsing bekomt, zoo hij de ontvangst daarvan niet vooraf aflegt.

KENNISGEVING.

Utrecht. Burgemeester en Wethouders voornoemd,

Utrecht, Burgemeester en Wethouders voornoemd,
30 December 1857. N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van dezelve

H. G. R Ö M E R.

UTRECHT 31 December.

Onder Engeland zal men omtrent lord *Redcliffe* eenige bijzonderheden vinden. Opmerkelijk is, vooral de aanwijzing van de *Times*, dat de Oostersche oorlog, die zoo ernstig is geweest in zijne gevolgen, meereendeels is toe te schrijven aan den spijt van dien fieren lord, die het den magtigen Russischen Czaar betaald wilde zetten, dat deze hem als definitief gezant niet wilde ontvangen. — Nog zal men onder Londen eenige opgave vinden omtrent de bekende en anlangende door enkelen weersproken huwelijksplannen tusschen den prins van *Oranje* en prinses *Alice* van Engeland.

Onder Petersburg zal men zien, dat er de kwestie van de afschaffing van de lijfeigenschap langzaam maar zeker voorwaarts gaat.

Per telegraaf wordt ons uit Parijs van heden morgen berigt, dat eene schikking tusschen Frankrijk en Nederland dezen morgen is afgekondigd, waarbij met morgen 1 Januarij het invoerregt in Nederland van Fransche zijden stoffen en kramertjen wordt gesteld op 5 pCt. der waarde.

De *Moniteur* bevat nog de benoeming van baron Darricq tot gouverneur van de Reunie eilanden.

Bij Z. M. besluit zijn bij het dep. van Justitie benoemd, tot hoofd-komm. A. L. *aan der Harst*, J. *Adams* en mr. B. *Kleenaar*, allen komm.; en tot komm., W. C. *van Langeveld Voorstad*, adj.-komm.; allen buiten bezwaar van 's rijkse schatkist.

Bij besluit heeft Z. M. goedgevonden bij den waterstaat te benoemen: Tot hoofdinspecteur den

insp. *L. J. A. v. d. Kun*; aan den insp. *J. H. Ferrand* toe te kennen den personen titel van hoofd-inspecteur; tot insp. den hoofdingenieur 1. kl. *H. F. Fijnje v. Salverda*; tot hoofdingenieur 1. kl. den hoofding. 2. kl. *J. A. Beijerinck*; tot hoofding. 2. kl. de ing. 1. kl. *N. J. v. d. Lee* en *W. C.-P. baron Reede v. Oudtshoorn*; tot ing. 1. kl. den ing. 2. kl. *P. Caland*; tot ing. 2. kl. den adspirant-ing. *F. J. v. d. Berg*; tot adspirant-ing. *J. J. Roelants*, tot dusver surnumerair bij den waterstaat en aan den ing. 1. kl. *R. Musquetier* toe te kennen den titulaires rang van hoofdingenieur.

— Z. M. heeft benoemd: bij het dep. van oorlog, tot 2. luit.-magazijnr. 3. kl., den adj.-onderoff. *F. J. Hafkemeijer*, mil. schrijver 1 kl. bij dat depart.; bij het wapen der inf., bij het 6. reg., tot kapt. 3. kl. den 1. luit. *J. J. H. Velthuis Baert*; — bij het wapen der art.; bij het 3. reg. vest.-art., tot kapt. 3. kl. den 1. luit. *J. Goudriaan*, van het reg. rijd. art.

— Z. M. heeft beneemd: tot militaire leden van de militieraden, in de onderscheiden militie-distrikten van het Rijk, voor de ligting van het jaar 1858, als: te Leeuwarden, den luit.-kol. *de Lange v. Beluw*, adj. in het prov. komm. van Friesland; te Groningen, den maj. *Joost*, adj. in het prov. komm. van Groningen en Drenthe; te Heerenveen, den maj. *Seyffardt*, komm. van het 4. bat. 7. reg. inf.; te Assen, den maj. *v. Thielen*, komm. van het 2. bat. 7. reg. inf.; te Zwolle, den luit.-kol. *Geiswilt v. d. Nellen*, adj. in het prov. komm. van Overijssel; te Zutphen, den maj. *Verhulst*, van het 3. reg. drag.; te Utrecht, den maj. *de Jongh*, adj. in het prov. komm. van Utrecht; te Dordrecht, den maj. *Callenfels*, van het 2. reg. vest.-art.; te Rotterdam, den maj. *de Bock*, komm. van het 4. bat. van het reg. gren. en jag.; te Leyden, den maj. *Speemer*, komm. van het 1. bat. van het reg. gren. en jag.; te Haarlem, den luit.-kol. *Scharten*, adj. van het prov. komm. van N.-Holland; te Alkmaar, den luit.-kol. *Stass*, komm. van het depôt van het 2. reg. inf.; te Amsterdam, den maj. *Frackers*, komm. van het 1. bat. 6. reg. inf.; te 's Gravenhage, den maj. baron *v. Tuyl v. Serrooskerken*, adj. in het prov. komm. van Z.-Holland; te Middelburg, den luit.-kol. *Pistorius*, adj. in het prov. komm. van Zeeland; te Breda, den maj. *Tiezelinck*, komm. van het 3. bat. 5. reg. inf.; te 's Hertogenbosch, den maj. *Berghauser*, adj. in het prov. komm. van Noordbrabant; te Arnhem, den maj. *van Molz*, adj. in het prov. komm. van Gelderland; te Eindhoven den maj. *v. Toll*, komm. van het 2. bat. van het 2. reg. inf.; te Maastricht, den luit.-kol. *Pichol*, prov. adj. in Limburg; te Roermond, den maj. *Lilly*, komm. van het 2. bat. 3. reg. inf.

— In het *Dbl. van 's Gr.* leest men: Z. D. H. de hertog van Saksen-Coburg-Gotha heeft, naar men verneemt, den heer *A. A. van de Kastele*, directeur van het Kon. kabinet van zeldzaamheden, bevestigd met de Saksisch-Ernestische orde van verdiensten.

— De heer *Forben de Bille*, minister resident van Z. M. den Koning van Denemarken bij het Nederl. en Belgische hof, en de heer *Urbain*, directeur van de Hollandsche en Belgische spoorwegen, zijn van Brussel, in de residentie aangekomen.

— Volgens een eergister avond bij de regering ontvangen telegraaf uit Triest, zijn de tijdingen uit Batavia, loopende tot 11 Nov. jt., gunstig. In geheel Nederl. Indië heerscht eene gewenschte rust.

Z. K. H. de prins van Oranje heeft eergister de groote jachtpartij bijgewoond, welke Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden op zijne landgoederen, aan den Leidschen straatweg gelagen, heeft gegeven. Z. K. H. de prins van Oranje is na afloop daarvan naar Leiden teruggekeerd.

— Onder voorbehoud van nadere bevestiging deelen wij uit vrij goede bron mede, dat tegen 1 April e. k., als een gevolg van de onlangs te Stuttgart gehouden telegrafie-konferentie, het tarief voor de telegrafische berichten eene aanzienlijke verandering zal ondergaan. Een enkelvoudig bericht zal dan vermoedelijk uit twintig woorden bestaan en voor het binnenlandsch verkeer niet, zoo als thans, 50 cent, maar slechts 30 cent kosten, en alzoo van Amsterdam naar Zwolle, Leeuwarden enz. niet f 1, maar 60 cent. Het buitenland, dat thans voor elken kring van eene enkelvoudige dépêche f 1.20 berekent, zal dezen prijs brengen op 70 cent, zoodat alsdan een bericht van Rotterdam naar Berlijn bijv. f 3.50 zal kosten, hetgeen thans f 6 is. Velen zullen voorzeker deze en nog meer veranderingen belangrijke verbeteringen noemen, en ze verlangend te gemoet zien. *Amst. C.*

*— Uit eene zeer goede bron vernemen wij heden, dat het als vrij zeker mag worden aangenomen, dat eene gevangenis voor jeugdige veroordeelde meisjes te Montfoort zal worden opgericht.

— De behandeling der voordragten tot regeling van het lager onderwijs in deze stad voortzettende, heeft de raad in zijne zitting van gisteren deezegesteld de schoolgelden op de scholen der 2e, 3e, 4e en 5e soort door ieder leerling te betalen; zij zijn: voor die der 2e soort f 0.12 per week voor de dagschool en f 0.10 voor de avondschool, voor de 3e soort f 0.10 en voor de 4e en 5e f 0.08 en f 0.06 per jaar. Zij die meer dan een kind gelukkig de school der 2e of 3e soort laten bezoeken, zullen voor het 2e kind $\frac{1}{4}$, voor het 3e $\frac{1}{3}$ en voor het 4e enz. de $\frac{1}{2}$ minder betalen.

Na de behandeling dezer zaak tot de benoeming van een regent voor het krankzinnigen-gesticht en van de leden der nieuwe gezondheidskomm. overgaande, heeft de raad voor de eerste betrekking verkozen den heer *J. C. van Eelde*, en tot leden der komm. de heeren *Boer, de Kock, Donders, Kroeke* en van *Hasselt*.

— In den Amsterdamsehen gemeenteraad van gister heeft de burgemeester, op de opmerkingen van den heer Cool omtrent het brandwezen, en het gebruik van goede reddingstoestellen o. a. geantwoord, dat de meening, die onder het publiek ingang vond, dat de opbrengst van den afkoop door ingezetenen betaald, om geen dienst te doen bij het brandwezen, een groot voordeel voor de stadskas oplevert en een bedekt middel is, om geld in de kas te krijgen, geheel onjuist is. Het getal afkopen ad f 30 is aanzienlijk geweest, ja, maar daartegen over staat, dat de stad voor elken ingezetenen, die zich voor f 30 heeft afgekocht, een plaatsvervanger moet bezoldigen gedurende vijf jaren, die f 20 's jaars ontvangt, zoodat voor elke f 30, die de stad int, zij f 100 moet uitbetalen. De voorzitter gelooft, dat de ondervinding spoedig zal doen zien, dat de afkoopsom te laag is; en de gemeente door den afkoop, zoowel van f 30 (ééns), als van f 6 (jaarlijks) volstrekt niet gebaat wordt. Met betrekking tot de inrigting der reddingstoestellen, door den heer Cool bedoeld, zegt Spr., dat de brandraad, die deze aangelegenheid thans onderzoekt, eerlang aan den raad zijne meening daarover zal doen kennen, doch hij wijst nu reeds op de kosten van bewaking, enz. van zulke toestellen, die f 8000 's jaars zullen bedragen.

De Burg. heeft nog herinnerd, dat, wat de inrigting van den brandweer in andere hoofdsteden betreft, door den Raad in der tijd is afgestemd het beginsel van de oprigting van een korps pompiers, zoodat dus eene vergelijking op dit punt moeilijk kan opgaan. — De plaatselijke schoolkommissie is daarop door den Raad voltallig gemaakt.

— Door den raad der stad Deventer is besloten
eene jaarlijksche subsidie van f 900 uit te wisselen af
te staan ten behoeve eener school voor meisjes.
waartoe sollicitanten zullen worden opgeroepen.

— In de zitting van den gemeenteraad van Alkmaar, van 22 Dec. 11. is, op het rapport eener commissie besloten aan Z. M. een adres in te zenden, tot bevordering van de door de heeren J. Revius e. s. gevraagde concessie voor eenen spoorweg tusschen het Nieuwe Diep over Alkmaar naar Haarlem. Bij de verdere deliberatiën betoonde de Raad zich niet ongenegen om, ingevolge het voorstel der daartoe benoemde commissie, de zaak, indien zij tot stand mogt komen, geldelijk te ondersteunen en daarin in het belang der gemeente (wanneer althans bepaaldelijk een station te Alkmaar werd gevestigd), voor een bedrag van f 50,000 à 75,000 deel te nemen. Het definitieve besluit daarop is echter verdaagd, tot nadat de concessie werkelijk zonde zijn verkregen.

— De natuurkundige afdeling der koninklijke akademie van wetenschappen zal aanstaanden Zaterdag 2 Januarij, ten 11½ ure, eene bijeenkomst houden. Onder anderen zal verslag worden gedaan door de HH. Conrad en Delprat, van het onderzoek naar de verzakking aan de Waalzijde, en verscheidene rapporten zullen worden uitgebragt. De heer R. Lobatto zal de spreekbeurt vervullen en de heer W. Frolik eene bijdrage leveren.

— In eene op Maandag avond te 's Hage gehouden algemeene vergadering van het Indisch genootschap, onder voorzitterschap van jhr. Cornets de Groot, is de gewichtige vraag besproken over de deportatie van veroordeelden naar eenige plek in onze Oost-Indische koloniën buiten Java en Madura of Sumatra. Deze kwestie werd meer uitsluitend behandeld uit een koloniaal, dan uit een strafregtelijk oogpunt.

— De beschuldigde Maria Christina Swaters, huisvrouw van Willem Roessou, is gister door het prov. gerechtshof in Noord-Holland, bij een zeer uitvoerig arrest, schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting, waarbij menschenlevens in gevaar waren, en veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren binnen Amsterdam, alsmede in de kosten. De veroordeelde, die bij het voorlezen van de kondemnatie zeer aangedaan was, werd na het uitspreken der straf door den voorzitter, mr. J. M. Maanen, met bewogen stem tot ootmoed en schuldbesef opgewekt.

— De dertienjarige jongeling, die onlangs te Kuiningen met zijn vader op de jacht gaande, het ongeluk had dezen zoodanig te treffen, dat hij dien ten gevolge is overleden, stond deswege jl. Donderdag te regt voor de arrondissem.-regtbank te Goes. Het openbaar ministerie heeft geëischt veroordeeling tot geldboete van f 1 en in de kosten. De uitspraak is in eene volgende zitting bepaald.

— Eergister is te Zandvoort door den heer Mr. L. G. Verneé, substit.-offic. van justitie te Haarlem, vergezeld van eenige geregtadienaren, onderzoek gedaan naar verschillende goederen, onvreemd van de lading van het dezer dage onder Noordwijk gestrande en verongelukte schip Amphitrite. Na huiszoeking in verschillende woningen zijn onderscheidene kisten met kochenille, enz., zakken met was en thee, in beslag genomen.

— Dezer dage is binnen de gemeente Loosdrecht eene vreeselijke misdaad gepleegd. Zekere Pronk heeft zijne ziek te bed liggende vrouw, naar men wil, op gruwelijke wijze mishandeld en vermoord. Men meent, dat de hem kenbaar gemaakte begeerte zijner vrouw om over haar vermogen bij uitersten wil ten behoeve van derden te beschikken, hem tot het plegen van den moord gebragt heeft. De dader is gevangelijk naar Utrecht vervoerd. Handbl.

*— Het steeds voortdurende buitengewoon zachte weder begint in verschillende opzichten eene nadeelige zijde te vertoonen, althans men meent het daaraan te moeten toeschrijven, dat vele produkten thans aan bederf onderhevig zijn in eene mate, zooals dit zelden plaats vond; vooral bestaat zulks onder de in kelders en kuilen geborgen aardappels, die bij dit weder al te dicht op elkander schijnen gepakt te zijn en daardoor al te sterk hebben gebroeid, zonder dat die sterke uitdamping zich naar buiten kon ontlasten, hetwelk eene rotting onder dit belangrijk voortbrengsel op vele plaatsen heeft doen ontstaan.

Er zijn landbouwers, die 100 en meer schepels aardappels in dergelijken kuil buiten 's huis in den grond bewaren, welke hoeveelheid bij het zachte weder in één kuil te veel schijnt te zijn, te meer, omdat men die kuil als naar gewoonte met aarde en andere bedekt.

*— Het is bekend, dat er 11. zondag in de Domkerk te Utrecht eene dame eene porte monaie is vermist. Bij de aankomst is gebleken, dat er in deze kerk, en wel op de linker plaatse in de ronde banken bij de eerste gelegenheden meerdere zaken van waarde verloren zijn. Men verzoekt ons hiervan melding te maken, opdat anderen zich in het vervolg voor dergelijke onaanname verliezen kunnen waren, door niet dan het noodige met zich ter kerke te nemen.

*— Uit Meppel schrijft men ons: Z. M. de Koning heeft thans den opperrabbijn over het kerkelijk ressort Drenthe, den heer Hillesum, alhier woonachtig, eene jaarlijksche toelage van f 100 verleend, tot verhooging van zijn andere te bekrompen traktement.

— Eergister avond werd de gemeente Vianen voor het eerst met loopend gas verlicht. Het licht voldeed alleziens en algemeen aan de verwachting. De stad of bebouwde kom der gemeente, had een geheel feestelijk aanzien, het raadhuis was eenvoudig maar netjes geillumineerd en alles getuigde van de belangstelling der ingezetenen in deze onderneming.

— Sedert eenigen tijd zijn de pokken te Woerden vrij algemeen heerschende. Gelukkig dat zij over het algemeen geen kwaadaardig, maar een meer gewijzigd karakter vertoonen; echter zijn toch enkelen als slagtoffers daarvan gevallen.

— De heer Jacquet, in leven aannemer te Namen, en onlangs overleden, heeft zijn nagelaten vermogen, dat op 300,000 fr. wordt geschat, bestemd tot de oprigting van eene liefdadige stichting voor ongehuwde mannen die den leeftijd van 55 jaren hebben bereikt. Die stichting zal naar den overledene genoemd worden.

— Gister morgen is te 's Hage overleden mr. B. Swart, regter bij de arr.-regtbank aldaar.

— Zr. Ms. schroefstoomschip Groningen, onder bevel van den kap.-luit. ter zee M. F. Courier dit Dubekart, is gister morgen van de reede van Vlissingen naar zee vertrokken, om zijne bestemming naar Oost-Indië op te volgen.

— Zeilklaar te Nieuwediep Rijnbrand, kap. Lange, naar Suriname.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 30 Dec. 0.18 El; + AP. 7.13. Gev. 2 d. Keulen, 29 " 2 v. 7½ d. (2 v. 10½ d. Rijnl.) Gev. 3 duim. Rijnl.

De Rijnhoogte te Kenlen den 30. Dec. 2 voet 7 duim of 2 voet 10 duim Rijnlands.

Hoogduitsche Opera.

DER FREYSCHÜTZ.

Voor den beminnaar van schoone, romantische Opera-Musik, voor hem, die een geniaal kunstgewrocht in dat genre, de zoo beroemde en hoog aangeschreevene Opera der Freyschütz hoogschat, in dit werk kan doordringen, de talrijke buitengewone schoonheden er van weet te vatten, levert elke voorstelling dier Opera een overheerlijk kunstgenot op. De Duitsche natie heeft er steeds als 't ware mede gedweept, en te regt. Nogtans heeft de ondervinding ons geleerd, dat deze Opera, hoe voortreffelijk zij ook zijn moge — welligt om den aard, om 't vreemde van het onderwerp, n. l. de eenigzins huiveringwekkende Duitsche volkslegende van Ale, waaruit de dichter Fr. Kind de stoffe voor die Opera geput heeft, en welke in Duitschland bekend is als het Roodkapje in Nederland — den meesten weerklink op Duitschen bodem vindt, door dat volk eigenlijk regt begrepen wordt, en daardoor ten minste hier, niet zóó daverend als op den grond harer geboorte wordt toegejuicht, niet in die hooge mate geliefd is, niet die geestdrift als nieuwe Opera's van oneindig mindere gehalte en schoonheid te weeg brengt, al staat de uitvoering daarvan in alles gelijk. Daartoe geeft waarschijnlijk ook aanleiding, wanneer de voorstelling der „Wolfslucht" met dekoratiën en annexis niet volkomen aan de eischen voldoet, waardoor zij ondanks de phantastische, bewonderingswaardige Musik, niet het gewenschte elders verkregen effect te weeg brengt. Intusschen ontnemt dat alles niets aan de hooge waarde van het werk zelf, aan de wegslepende melodiën, aan de indrukwekkende toonschilderingen en aan de treffende effecten, welke men bij elken tred door het geheele stuk ontwaart. Niet alleen door de kompositie dezer Opera maar ook die der Euryanthe en Oberon heeft Weber zich een onsterflijken naam verworven.

De uitvoering der Freyschütz op 21 dezer jl. te dezer stede, ofschoon in alle opzichten, ook door het niet vlekkelooze der koren en van het orkest, verre van volkomen, was echter in het ensemble en de hoofdpartijen zeer verdienstelijk. Mevr. Krebs (Agathe) kunnen wij het praedikaat eener eminente zangeres met welluidende stem en wegslepende voordragt wel niet schenken, maar toch heeft zij hare taak met ijver en zelfs verdienstelijk volbragt, niet minder mevr. Frey (Aenche) welker orgaan en spel meer sympathie bij het publiek weten te verwerven. Dat de heer Liebert de partij van Max zeer goed zou vervullen, daartoe achten wij hem volkomen in staat. Waarlijk de heer Liebert, hoewel geen groot akteur, is een Tenorzanger, dien men, bij het heerschende gebrek aan schitterende Tenoristen, op hoogen prijs moet stellen; zooals zulks in Breslau werd gedaan. De heer Hermanns, be-

gaafd met eene fraaije, krachtvolle Basstem als hij is, heeft den Casper met gloed en leven voorgesteld die rol goed weten te karakteriseren. Daarentegen was de verschijning van den Hermiet in den heer Hornes onvoldoende. Daartoe wordt eens sterkere stem vereischt, welke niet door de hem omgevenden kan verduisterd worden, wat nu wel het geval was. Maar met dat al ging het vele schoone ook voor het publiek niet onopgemerkt voorbij, en werden de beide zangeressen en de heeren Liebert en Hermanns terug geroepen.

Zijn wij wel onderrigt, dan zal Meijerbaers groote en schoone Opera die Hugenotten met mevr. Lehmann, (Valentine) spoedig worden opgevoerd en staat alzo het publiek eene voorstelling te wachten, waarin eens reeds vroeger hier door velen geliefde en thans zoo uitstekend gevormde zangeres primae ordinis, eene der hoofdrollen voorzeker op eene schitterende wijze zal vervullen.

Dr. KIST.

RUSLAND.

PETERSBURG, 23 December.

De keiz. Russische ukase tot vrijverklaring van de lijfeigenen in de goevernementen Wilna, Grodno en Kowno, zal vooreerst van geene toepassing zijn op al de provinciën van het keizerrijk. Evenwel verneemt men in St. Petersburg, dat in de provincie, waarvan deze stad de hoofdplaats is, maatregelen worden genomen, waaruit men zou opmaken, dat ook daar eerlang tot dien maatregel zal worden overgegaan. Reeds is eene bijeenkomst van den adel tot dat einde belegd.

De keizer, keizerin en verdere vorstelijke familie hadden den 20. Dec. een luisterrijk feest bijgewoond, dat door den adel van Petersburg aan de keizerlijke familie werd aangeboden, ter gelegenheid van het huwelijk van grootvorst Konstantijn met de prinses van Baden. Den volgenden dag is eene deputatie de hooge gasten voor hunne tegenwoordigheid komen bedanken. Bij die gelegenheid heeft de Ozaar op nieuw den adel gewezen op het belangrijke werk, dat hem was opgedragen, en dat hij hoopte, dat de adel met voorzigtigheid en vaderlandstiefde zou vervullen.

Het feest van den adel was zeer luisterrijk geweest en de keizerlijke familie was er van 's avonds 10 tot 1 ure 's nachts tegenwoordig.

Den 18. is er in tegenwoordigheid van den keizer en de prinses lijdienst gehouden ter eere van de nagedachtenis van keizer Nikolaas.

ITALIE.

NAPELS, 23 December.

Gisteren namiddag 1 ure is hier weder een schok van aardbeving ondervonden. Vele inwoners zijn gevaarlijk ziek van den schrik over de aardbeving van den 16. en 17. Dec. Men vreest ook een geweldige uitbarsting van den Vesuvius. De putten, op eenigen afstand van den berg gegraven, zijn allen op eens droog geworden, 't geen gewoonlijk een geweldige uitbarsting vooraf gaat. In plaats van twee stroomen gloeiende lava, die uit den berg stroomden, ziet men er thans drie, die zich langzaam naar Ottajano bewegen.

De verwoestingen door de aardbeving aangerigt, zijn grooter dan men in den beginne opgegeven heeft. Het getal der dooden en gewonden wordt nu reeds op 20,000 begroot. In de stad Pola alleen, zijn 2000 liken in plaats van 400 opgegeven; in den beginne had men het getal op 300 opgegeven. Padula en St. Pietro zijn geheel verwoest.

ZWITSERLAND.

BERN, 23 December.

De Federale raad heeft de portefeuilles van het goevernement aldus verdeeld. Die van de generale staatkunde is opgedragen aan den heer Furrer president; die van binnenlandsche zaken aan den heer Pioda; die van justitie en politie aan den heer Knusel; die van militaire zaken aan den heer Frey-Herosée; van finantiën aan den heer Stammfiß, die van koophandel en tollén aan den heer Fornier en die van de Posterijen aan den heer Naef.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 December.

De griep woedt hevig in deze hoofdstad en slaapt vele menschen ten grave.

De uitbreiding die Weenen, na het pas genomen keizerlijk besluit, hoopt te erlangen, zal aan de stad weder licht en leven geven, breede straten, schoone gebouwen, in een woord alles wat tot eene der eerste hoofdsteden van Europa behoort. Men is hier geheel vervuld van dank over het in deze zaak door den keizer genomen besluit.

Uit Jassy (Moldavie) schrijft men van den 18. Dec.: „Onze winter gelijkt op een Italiaanschen. De sneeuw is wel tweemaal gevallen, doch was telkens spoedig verdwenen. Sedert eenige dagen hebben wij 7 à 8 gr. R., en bij dit buitengewoon winterwonder had men den 16. dezer, des avonds om 8 ure 40 min. eene ligte aardbeving in de noord oostelijke rigting. Herzegovina is in oproer, en het is waarschijnlijk

De laatste verkiezingen hebben herhaaldelijk aanleiding gegeven tot het bespreken van 't geen door de beide partijen in België is gedaan, om niet de overwinning in den strijd te verzekeren. Men behoeft nauwelijks te herinneren, dat de partijen, elkaar daarover van allerlei aard gedachten hebben ontbroken. Thans is echter een brief van de klerikalen te Leuven bekend geworden, dat zeer de verontwaardiging opwekt. Een Antwerpsch blad heeft

reeds voor eenige dagen gemeld, dat door de klerikalen, met name door een hoogleraar van de Leuvense Akademie, bij gelegenheid der laatste verkiezingen, een 70 tal personen is gehoord, allen tot diegenen behoorende, waarmede de politie altijd in aanraking is, of wel zelfs galei boeven, die voor 5 frank per persoon en bier naar welgevallen, met stokken gewapend aan de stadspoorten en aan de kiezersbureaux moesten staan, om de liberale kiezers af te houden en vrees aan te jagen.

In den beginne kon men niet gelooven, dat de partij, die zich die der orde en gematigdheid durft noemen, zulke middelen zou te baat nemen; wat had toch de baldadigheid van dronken huurlingen niet kunnen te weeg brengen, en op wie zou weder de schuld geworpen zijn, als er verwikkelingen waren ontstaan? De klerikalen mogen nu waarlijk wel zwijgen van de politieke beweging van Mei, als zij op de bovenge- noemde wijze in het aartsbisshoppelijk Leuven door zulke schandelijke middelen zich de overwinning heb- ben moeten verschaffen. Alle middelen schijnen aan de klerikalen even goed, als zij slechts tot het be- oogde doel leiden. Hunne organen durven zelfs schrijven, dat men zulke maatregelen wel moet ne- men, om de kuiperijen der liberalen te bestrijden. Dat is eene schandelijke bekentenis, die althans aan die organen moest doen begrijpen, dat de partij der orde en gematigdheid niet kan worden vertegen- woordigd door dezulken, die de meest revolutionaire middelen durven aanwenden, om een kandidaat te steunen.

De regter heeft zich met de zaak bemoeid, en er zal dus weldra meer aan 't licht kunnen komen om- trent deze schandelijke historie.

Te Brussel is men vrij vol over de aanstaande verkiezing, in plaats van den minister Rogier, die de keuze te Antwerpen heeft aangenomen. Velen, en daaronder de ultra's in de liberale partij, willen het eenig uitgevallen liberale lid der vorige kamer, den heer de Perceval, stellen. Van eene andere zijde worden anderen voorop gezet. Daar de klerikalen zelve geen kan- didaat schijnen te durven stellen, zien zij met des te meer genoegen, hoe de liberalen het met moeite eens worden. Men verwacht toch, dat men ook in de regeringspartij thans wel tot goede schikking zal geraken.

GEH. WED.		
24 J. G. P. Stigter geb. en M. L. v. d. Witel.	Amsterdam.	
25 D. Verbeek geb. en M. L. v. d. Witel.	Schooneveld.	
26 C. T. Wegter en A. H. Brenkink.	Doornburg.	
BEVALLEN.		
27 P. Blom geb. van der Zijde, dochter.	s' Hage.	
28 E. G. Elsterman geb. de Ruiters, zoon.	s' Hage.	
29 J. P. Huber geb. de Sonnaville, dochter.	Arnhem.	
30 L. van der Kloot geb. Fransman, d.	s' Hage.	
31 P. J. Klavervamp geb. Bos, dochter.	s' Hage.	
32 D. C. E. Koch geb. van Harencaarspel, z.	Doornburg.	
33 G. Maal geb. Lours, dochter.	s' Hage.	
34 C. R. A. Muijselaar geb. Flieterman, z.	s' Hage.	
35 A. H. F. Meijboon geb. Tijdeman, d.	Amsterdam.	
36 J. A. W. Piepers geb. Deerns, dochter.	Seanningen.	
37 A. F. M. Pelcom geb. Dubois, dochter.	s' Hage.	
38 H. van Blijse geb. van den Berg, z.	s' Hage.	
39 E. M. Schutte geb. Mackay, dochter.	s' Hage.	
40 W. Schooleman geb. Grave, zoon.	s' Hage.	
41 M. Traus geb. Helleman, dochter.	Zaandam.	
42 C. van Turnhout geb. Ligtmoet, dochter.	s' Hage.	
43 S. J. E. Verkooren geb. Amashoff, z.	Amsterdam.	
44 C. K. Vermunt geb. Vogelsang, dochter.	Amsterdam.	
OVERLEDEN.		
25 Mevr. A. M. Bergendahl geb. Damm- berg, 63 j.	Amsterdam.	
26 W. D. Brak,	Nijmegen.	
27 S. van den Berg, 33 j.	Voorburg.	
28 K. E. Besier, 46 j.	Kralingen.	
29 J. Balstra, 82 j.	Amsterdam.	
30 Mevr. M. H. P. Gremer geb. v. Wapen, 80 j.	Wille.	
31 J. M. Dammbergh, 71 j.	Meppel.	
32 H. A. van der Ende dochter, 9 j.	s' Hage.	
33 P. A. B. van Genebeth, 33 j.	s' Hage.	
34 G. Huykman, 87 j.	Haarlem.	
35 Mev. K. de Heer, 87 j.	Maassluis.	
36 C. Krijt geb. van der Toorn, 48 j.	s' Hage.	
37 G. Koop, 42 j.	Wieringen.	
38 J. J. M. Meulman, 28 j.	N.-Amstel.	
39 C. J. Moser, dochter.	s' Hage.	
40 Mevr. C. Nijls geb. Laurens, 53 j.	Amsterdam.	
41 Mevr. A. M. Oudraat geb. Maassen, 58 j.	Helder.	
42 D. Puijk, 70 j.	Gouda.	
43 Mevr. B. de Ruiters geb. v. Westeringen.	Amsterdam.	
44 G. J. Schumacher,	Amsterdam.	
45 A. H. Scheers, dochter.	Zaandam.	
46 Mevr. C. E. Spakler geb. Burmesten.	Amsterdam.	
47 N. S. Sablaillies dochter, 2 j.	s' Hage.	
48 Mev. P. Stockenbeker geb. Kranth, 59 j.	s' Hage.	
49 H. B. Ten Cate, 64 j.	Breda.	
50 C. A. Schutte, dochter.	s' Hage.	
51 Mevr. M. Wanaars geb. Bavink, 47 j.	Ahmelo.	

ADVERTENTIE

Heden overleed Vrouwe CORNELIA ADRIANA VAN BELDE, Echtgenoot van Jhr. I. VAN HAEFTEN.
Utrecht, 28 December 1857.

Voor de welmeenende bewijzen van deelne- ming onderwanden, bij het overlijden van de Hoog Welgeb. Vrouwe JEANNE WALRAVE DE BRA- CONIER, Douair. van den Wel Ed. Geboren Heer J. L. DITLOFF DE MOER, betuigt de Familie bij dezen haren opregten dank.
Utrecht, 30 December 1857.

Die iets te vorderen heeft van, of verschul- digd is aan de nalatenschap van wijlen den Heer P. WIJNANDS VAN HARDINXVELD, vroeger gewoonde hebbende te Harmelen, laatstelijk te Utrecht en aldaar onlangs overleden, gelieve daarvan opgave of betaling te doen vóór den 1. Februarij 1858, ten kantore van den Notaris BORRET, te Utrecht.

Op Donderdag den 14. Januarij 1858, des voormiddags ten 11 ure, zal men ten huize van T. VAN DER GEER, Logementhouder te Baarn, publiek verkoopen, de navolgende Vaste Goederen, als:

- Gemeente Baarn, 10 Bunders 92 Roeden 10 Ellen WEI- en HOOILAND;
- Gemeente Eemnes, 22 Bunders 82 Roeden 20 Ellen WEI-, HOOI- en BOUWLAND;
- Gemeente Bunschoten, 12 Bund. 34 Roed. 10 Ellen WEI- en HOOILAND;
- Gemeente Hoogland, 4 Bunders 70 Roeden 48 Ellen WEILAND, en
- Gemeente Soest, 48 Roed. 90 Ellen VEEN en WATER.

Breder bij biljetten en nader onderrigt te beko- men ten kantore van den Notaris Mr. H. W. VAN WERKHOVEN, te Amersfoort, alsmede bij den Notaris H. PEN, te Baarn.

Te Huur, op het best gedeelte der Nieuwe Gracht: Een net betimmerd HEERENHUIS, bevattende 7 Kamers, nieuw geschilderd en behan- gen, voorts Keuken, Kelders, 2 Zolders, 2 Meiden- kamers, Plaats en klein Tuintje. Te bevragen alle werkdagen, bij H. DE LEUR, Kamerbeheer, Korte Nieuwstraat.

ATTENTIE!

Een bode van een begrafenisfonds verlangt door veranderde betrekking, met toestemming van de di- rectie, zijne leden op aannemelijke voorwaarden over te doen. Informatiën met franco eigenhandig ge- schreven brieven onder lett. A, bij de Boekhand. MANSEN en BLOM, (Kr. Nieuwe Gracht F, 394).

Iemand van de P. G., 29 jaren oud, van goed zedelijk gedrag en vrij van sterkedrank, de beste getuigschriften kunnende produceeren, biedt zich aan, als Bode voor een Begrafenisfonds, Looper voor een Kantoor of eene dergelijke betrekking.

Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren met franco brieven, onder Letter T. aan het Bureau dezer Opurant.

LA ROYALE BELGE.

Maatschappij van verzekeringen op het leven, ingeval van overlijden, tijdelijke verzekeringen; ver-zekeringen van allerlei aard en combinatiën; van over-leving; lijfrenten, zoo dadelijk ingaande als uitgestelde. COMPAGNIE BELGE DES RENTIERS RÉUNIS. Deze Maatschappij vormt en bestuurt kassen van vereenigingen van overleving tot verkrijging van kapitalen, door jaarlijksche stortingen, toevoeging van zamengestellten intrest en aandelen der overle- den deelnemers.

De waarborgen en voordeelen dezer beide Maat- schappijen worden genoegzaam bevestigd door een cijfer van inschrijvingen van meer dan 25 millioenen francs, na een bestaan van 4 jaren.

President van den raad van administratie: Mercier, Minister van Financiën.

President van het Comité van Kommissarissen: Baron Ozy, Lid van de Kamer.

President van het Comité van Toezigt: Malou, Lid der Kamer.

Directeur: de heer Langrand Dumeau.

Correspondenten de Heeren: O. A. van Teylingen, buiten de Wittevrouwenpoort en G. M. van Nyn, Servetsteeg te Utrecht.

W. van der Linden, te Wijk bij Duurstede, J. Perk Jr., te Hilversum, M. J. van Euen, te Amersfoort.

J. LAMAIRE, Hoofd-Agent, Drift, Lett. G. No. 328

Tot plaatsing van Correspondenten buiten zijn en nog vacatures.

In alle Boekwinkels is te krijgen de

Geparfumeerde Kalender

HANDEL IN THEEËN.

BIJ W. VAN STEENWIJK EN COMP, Oudegracht, nabij de Weerbarrière, Lett. C. No. 91 te Utrecht.

Is tot de onderstaande prijzen te bekomen de 5 oncen.

Zwarte Thee.		Chin. Souchon, zeer Ct.	
Java Congo, goed ord.	70	goed en geurig	150
vrij goed	80	fijn en geurig	200
zeer goed	90	zeer fijn en geurig	250
Id. Souchon, goed	100	Id. Pecco, zeer goed	300
zeer goed	110	zeer goed en geurig	250
Chin. Congo, vrij goed	110	fijn en geurig	300
zeer goed	120	Groene Thee.	
goed vrij geurig	140	Chin. Fankai, zeer goed	150
zeer goed en geurig	160	Hysant, idem	150
Id. Souchon, zeer goed	130	Usim, fijn	200
goed vrij geurig	150	Joafes, fijn blad	250
		id. grof blad	250

Er zij van deze Theeën gezegd dat de kwaliteiten tot zelfs in de geringste prijzen nog zeer welmakend zijn, overigens zijn dezelve meestal aangekocht uit de zeer gewaardeerde aanvoeren, welke in den loop dezes jaars, waartoe vooral de geurige en fijngeurige soorten behooren, gedaan zijn; ze worden als zoo- danig met het beste vertrouwen aangeboden.

HOLL., FRANSCH, HOOGD. en ENGELSCH LEESBIBLIOTHEEK.

Bij den Boekh. A. VAN DORSTEN Jr., Lijnmarkt, zijn voortdurend de meest gezochte Hol- landsche en Fransche Tijdschrif- ten ter lezing te bekomen. Het Prospectus, be- vattende de voorwaarden van abonnement voor bin- nen en buiten de stad, is gratis verkrijgbaar.

Marktoerigten.

Wijk bij Duurstede, 30 Dec. Tarwe van f 7.25 tot f 8.50. Beste dito van f 10.00 tot f 10.50. Rogge van f 6.00 tot f 6.50. Boekweit van f 7.00 tot f 7.50. Havet van f 4.50 tot f 4.75. Paardenbesonen van f 7.75 tot f 8.00. Witte Erwt van f 8.50 tot f 8.75. Beste de 5 Ned. Onzen van 45 tot 47 1/2 cents. Hoedereijeren de 100 stuks f 3.00

Schiedam, 30 Dec. Granen. Verkocht. Rogge: 143, 148 & Petersburg f 158, f 60 6/w. Gerst: 135 & Manheim f 168 6/w.

Montwijn per Ned. vat zonder fum f 12.50. Japet id. f 14.00. Amsterdam, 30 Dec. 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100.

234. Staats-Loterij.

Vierde klasse. 3e Lijst. No. 19514 f 2000. No. 2971 f 1500.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenuitgang)

Uur	Wind	kr	Barom	Ther	Afwijk	Rel. v. d. temp.	W. v. d. temp.	W. v. d. temp.	W. v. d. temp.
30	zw.	0.5	776.51	40.5	4.7	0.97	0	Betrokken.	
10	zw.	0.0	77.53	38.7	5.0	0.92	0	Zw. bewolkt.	
31	zw.	0.0	77.49	32.5	0.0	0.95	0	Ligt bewolkt.	

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 30 December 1857.

NEDERLAND.		PORTUGAL.	
Werke. Schuld	8 1/2 pCt.	63 1/2	64 1/2
4ste dito	3	75	75 1/2
ditto dito	4	96 1/2	96 1/2
Amortisatie-Syndicaat	3 1/2	90	90
Handelmaatschappij	4 1/2	136	136 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2	99	99
SPANJE.		RUSSIA.	
Obligatiën	1 1/2 pCt.	25 1/2	25 1/2
Binnel. Schuld	3	36 1/2	36 1/2
Bewijzen Koepens	5	5	5
FRANKRIJK.		SILDERLAND.	
Obligatiën	3 pCt.	44 1/2	44 1/2
ditto 1856	3	48 1/2	48 1/2
ditto uitgestelde	3	25	25
SILDERLAND.		RUSSIA.	
Oblig. bij Hope en Co.	5	104	104 1/2
Obligat. 1828 & 1829	5	102 1/2	102 1/2
Certifikat. 1891 & 1892	5	81 1/2	81 1/2
Certifikaten 1840	4	83 1/2	83 1/2
Cert. bij Stieglitz	4	82 1/2	82 1/2
ditto 5e Serie	5	94 1/2	94 1/2
ditto 1855 6e Serie	5	97 1/2	97 1/2
ditto Adm. te Lond.	4 1/2	85	85
Cert. van Assign.	6	62 1/2	62 1/2
DANMARK.		RUSSIA.	
Aand. 1855, f. 500	5	130	131
Obligatiën	4 pCt.	76 1/2	76 1/2
OOSTERRIJK.		RUSSIA.	
Oblig. Metafiek	5	70 1/2	72 1/2
Oblig. Rente Am.	5	86 1/2	86 1/2
Lijst d. Nat. 1854	5	74 1/2	75 1/2
ditto d. Nat.	2 1/2	27 1/2	27 1/2
BRAZILIE.		RUSSIA.	
Geld. 1824, f 100	5 pCt.	96 1/2	96 1/2
AMERIKA.		RUSSIA.	
Ecuad. Oblig. 1855	100 f	13 1/2	13 1/2
Venez. Oblig. 5 pCt.	na 4 1/2	20 1/2	20 1/2
Granada. Oblig.	8 1/2	19 1/2	19 1/2
Mexiko. Obl.	8 1/2	18 1/2	18 1/2
N.-Am. Infl. Spw. Aand.	7	90	91
N.-Am. Infl. Obl. 7	7	81 1/2	81 1/2

Provinciale Staten van Utrecht.

Vervolg en slot der zitting van Vrijdag 4 December.

De heer *Bastert* is tegen de wijziging door de komm. voorgesteld; hij heeft het amendement van den heer *Verloren* ondersteund, wyl hij er eene vereenvoudiging in zag voor de ingelanden. Nu echter kunnen zij niet zeker zijn dat de herstemming volgen zal, zoodat het doel van den heer *Verloren* niet zal worden bereikt.

De heer *v. Hoytema* zegt dat de komm. geen bezwaar zag voor de kleine waterschappen in het dadelijk overgaan tot die herstemming, maar juist voor de groote, waar die stemming lang zal duren en vele ingelanden zich zullen verwijderen, zoodat enkelen, die blijven, zullen beslissen. Daarom heeft zij haar voorstel gedaan.

De heer *H. Verloren* zegt, dat hij geene verandering in art. 11 zou voorgesteld hebben als de stemming in bureaux uitzondering ware geworden, omdat het dan zeker ware geweest dat die alleen voor eenige groote polders zou werken. Maar nu die wijze van stemming regel is en blijft, en dus voor de meeste polders zal gelden, waarvan er vele zijn die geen bijzonder groot aantal ingelanden hebben, nu ziet hij niet in dat het openen der stembriefjes bij deze wijze van stemming zooveel langer zal duren dan bij de andere, omdat er bij die andere wijze, t. w. op de vergadering zelve, niet twee maar drie stemmings over ieder lid van het bestuur moeten plaats hebben. Daarmede is dus de inkonsekventie niet te vergoelijken.

De heer *v. Hoytema* meent, dat door het antwoord van den heer *Verloren* het amendement der komm. ondersteund is, daar hij het voorstel ook toepassen wil waar in verg. zal gestemd worden, en dus de beginsel erkent voor de stemmingen in bureaux. Het kan, zegt Spr. gebeuren dat allen zich verwijderen, en dan moet toch gestemd worden, en dan zal het bestuur zich zelf kunnen benoemen.

De heer *Huydecoper* vestigt de aandacht op de tijdruimte door de komm. voorgedragen, en meent, dat die niet zoo lang behoeft te zijn, daar het werk der verkiezing nu vier uren of langer zal kunnen duren. Spr. zou daarom die tijdsbepaling wenschen weg te laten of te bekorten.

De Voorz. merkt op, dat dit onderwerp niet aan de orde is.

De heer *Pabst* wenscht die tijdsbepaling ook te zien vervallen, en gelooft, dat men dit nu behandelen kan, daar de discussiën op nieuw geopend zijn.

De Voorz. meent, dat alleen de beraadslagingen heropend zijn over het amend. van den heer *Verloren*; wil de verg. echter op het gansche artikel terugkomen, Spr. zal er zich niet tegen verzetten.

De heer *v. Hoytema* merkt aan, dat er staat, dat de gelegenheid niet langer behoef open te staan; men zou dus na $\frac{1}{2}$ uur haar kunnen sluiten. Als uiterste termijn komt Spr. een uur niet te lang voor; ziet de verg. er echter bezwaar in, dan acht de komm. het punt niet gewichtig genoeg, om er op te blijven staan.

De Voorz. acht eenige bepaling noodig, daar anders twijfel zou kunnen bestaan of niet art. 11 toepasselijk ware en de gelegenheid twee uren moest openstaan, daar als niets bepaald ware, men zou kunnen meenen, dat de regel omtrent de stemming ook voor de herstemming gold.

De heer *Pabst* gelooft, dat daaraan de woorden "gaat men onmiddellijk over tot eene herstemming" voorzien. Spr. ziet ook niet in, waarom men nog een uur zal moeten wachten.

De heer *Bastert* merkt aan, dat de gelegenheid tot stemmen een uur zal openstaan, maar niet bepaald is, dat men een uur zal wachten alvorens tot de herstemming over te gaan. Spr. acht het niet onbillijk dat die tijd gelaten worde, voor het geval dat het getal stemmenden groot mogt zijn.

De heer *Menso* zegt dat, wanneer de tijd geheel vrij gelaten wordt, het bestuur, als het door eene stemming gewaar wordt dat de geest tegen hetzelfde is, na bekend gemaakt te hebben dat tot eene herstemming zal worden overgegaan, na 5 minuten of des noods na 1 minuut die herstemming kan sluiten, zoodat geen gemiddeld aantal briefjes in de bus komende het daarvoor de gelegenheid erlangt om in den bepaalden termijn van twee maanden het verlorene te herwinnen.

De heer *v. Hoytema* verklaart dat de komm. haar voorstel versterkt, door te bepalen dat de gelegenheid tot eene stemming een uur behoort open te staan. Na gestemd te hebben kan men heengaan, en dan dient er voor de herstemming tijd gelaten te worden, opdat ieder in de buurt kan weten dat die plaats moet vinden en er deel aan nemen kan.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt de voorgestelde wijziging met 18 stemmen, tegen die der heeren *Wijers*, *Huydecoper*, *Bastert*, *Verloren*, *v. Tuyl* en *Pabst*, aangenomen.

De heer *v. Beeck Calkoen* wenscht terug te komen op art. 37. Spr. ziet dat de door hem voorgestelde wijziging, die werd aangenomen, niet voldoende is, en wenscht aan de bepaling, dat $\frac{1}{2}$ der stemgevende bundertalen moet vertegenwoordigd zijn om buiten den oproepingsbrief te gaan, toe te voegen, dat van die aanwezige stemgerechtigden $\frac{1}{2}$ er in moeten toestemmen.

De beraadslagingen over art. 37 worden heropend.

De heer *v. Hoytema* ondersteunt het amend. dat geheel in den geest der komm. is, daar, wierd het niet opgenomen, een klein getal ingelanden over eene zoo belangrijke zaak zou beslissen.

De heer *Huydecoper* zegt, dat het algemeen beginsel in het oorspronkelijk art. neêrgelegd en daaruit weggenomen, door dit amend. niet wordt vervangen. Wanneer door toevallige omstandigheden de meerderheid der stemgerechtigden afwezig is, zullen de tegenwoordig zijnde dus ook 2 of 3 leden over de gewichtigste zaken kunnen besluiten. Spr. ziet dat bezwaar niet verhoopen door het nu voorgesteld amend.

Dit amend. wordt met 21 stemmen tegen die der HH. *Huydecoper*, *Pabst* en *v. Tuyl* aangenomen.

De heer *Boer* stelt namens de komm. voor, aan art. 100 toe te voegen, dat het daarin vermeld bijzet ook moet bevatten de vermelding van de polders, waarbij Gedep. Staten de begroting hebben goedgekeurd. Dat voorstel dient ter vergemakkelijking der uitvoering van art. 6 der wet van 1841, met betrekking tot de schriftelijke waarschuwing, die vooraf moet gaan aan de uitvoering van het dwangbevel bij parate executie.

De Voorz. heropent de beraadslagingen over art. 100 en niemand het woord verlangende, wordt de toevoeging der komm. zonder omvraag aangenomen, waarop na goedkeuring der op den konsiderans voorgestelde wijziging, het reglement in zijn geheel met 23 stemmen tegen die van den heer *Bastert* wordt aangenomen.

Wordt hierop onder akklamatie besloten de komm. den dank der verg. te betuigen voor de vervulling van den veelomvattenden arbeid, waarmede zij belast is geweest.

Aan de orde is het advies der komm. betreffende het adres ter zake van de heffing van den akcijs in de gemeente Amersfoort. — Het eerste punt der konklusie wordt zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen, waardoor het tweede komt te vervallen.

Wordt, mede met algemeene stemmen — nadat de heer *v. Cleeff* zich heeft verwijderd — aangenomen het advies der komm. ter zake van het voorstel tot ontheffing van landen in de gemeente Jutphaas, van de betaling van polderlasten.

Aan de orde is het voorstel van den heer *Menso* betreffende de aan te wenden pogingen tot verkrijging eener betere waterafleiding voor de landen der Geld. Vallei.

De heer *de Beaufort* zegt met bevreemding kennis te hebben genomen van het voorstel van den heer *Menso*, daar door de aanneming daarvan weder zoude worden afgebroken wat men in deze verg. vroeger had trachten op te bouwen. Wat toch is de stand der zaak? deze, dat nadat gedurende meer dan eene halve eeuw over eene gebrekkige waterafleiding der Geldersche vallei en voorziening daarin te vergeefs was gehandeld, de hooge regering, en men mag er haar dank voor wijten! zich die zaak krachtig heeft aangetrokken, ook met het oog op de bevordering der nijverheid door den voorgestelden aanleg van een kanaal geschikt tot praamvaart. De benoeming eener staatskomm. was daarvan het gevolg, en vrij aanzienlijke kosten werden tot onderzoek der zaak besteed. Die komm. heeft, na veel arbeids, een volledig plan ingediend, hetwelk voorloopig de goedkeuring der regering erlangde, terwijl de Staten, het belang van dit gewest inziende, ook niet aarzelden

zich met hetzelfde te vereenigen en de gevraagde subsidie tot uitvoering toe te zeggen. In Gelderland ontmoette het plan echter tegenstand, en Spr. zal de onderscheidene redenen, welke daartoe aanleiding gaven, hier liever niet opsommen. Na verwerping evenwel van het voorgedragde plan, schijnt men in dat gewest nogtans de noodzakelijkheid te gevoelen, iets te doen tot verbetering der bestaande waterleiding, en heeft men zich daarover tot de hooge regering gewend. Dit zoude echter slechts een gebrekkig werk zijn, en Spr. vraagt, of men door toetreding zal verlangen de hand te reiken dit tot stand te brengen? Hij meent neen, maar dat het verkieslijker is af te wachten, welke pogingen wellicht nog door de hooge regering zullen worden aangewend, om de uitvoering van het voorgestelde plan te bevorderen mede in de hoop, dat de prov. Gelderland, hare belangen beter kennende, tot andere gedachten komt. Wordt men ook daarin teleurgesteld, zal later alle uitzicht verloren zijn, om het voor de materiële ontwikkeling der beide gewesten zoo nuttige werk te zien tot stand komen, dan eerst zal, zijns inziens, de tijd daar zijn, om zichzelf te helpen, en naar middelen om te zien, om, hoezeer dan ook op gebrekkige wijze, eene verbeterde afwatering der Geldersche vallei, voor zooverre deze in dit gewest is gelegen, daar te stellen! Thans echter acht Spr. eene toetreding tot het gedane voorstel ontijdig, inkonsekvent en onraadzaam.

De Voorz. heeft een te belangrijk aandeel gehad in de werkzaamheden dat plan betreffende, dan dat hij niet met eenige voorliefde voor die zaak de uitvoering zou voorstaan. Het is met de uiterste zorg onderzocht, men heeft verschillende strijdige belangen getracht te vereenigen en die belangrijke landstreek datgene te geven, waarop zij recht had, en wat in staat was om haar te verheffen. Men heeft daarbij niet en allen belang van niet gelijk in de vorige eeuw, gezegd dat men een kanaal, een kanaal dien geheel niet iets gelegen was. Men is gekomen tot een resultaat, dat na rijpe overweging de goedkeuring der regering en dezer verg. heeft weggedragen. En omdat nu de naburen het plan niet even gretig aangripen als deze Staten het voorstaan, zou men dadelijk moedeloos aannemen, wat men afkeurt, — nu men niet kan bereiken wat men belangrijk acht? Het kanaal, vervolgt Spr., zal tot stand komen — het moet tot stand komen, omdat eenmaal de waarheid zal zegevieren over al die nevenbedoelingen, welke nog in deze zaak in het spel schijnen te zijn, en al moegen de tegenwoordige voorstanders het plan niet verwezenlijkt zien, de nakomelingschap zal hun dank wijten, dat zij hebben meegewerkt tot een zoo belangrijk werk. Neemt men echter het voorstel aan, dan zal van dat plan nooit iets komen, en juist wat dat omvat, is noodig om leven en vertier in die streek te brengen. Spr. raadt dus der verg. aan niet, te treden in dat voorstel, dat de zaak in beginsel doodt. Als men iets wilde doen, men zou zich tot de hooge regering moeten wenden, om met kracht aan te dringen op de verwezenlijking van het plan. Spr. gelooft, dat op dezen oogenblik zoodanigen stap mischien minder raadzaam zou zijn, daar het opmerkelijk is, hoe weinig in Gelderland de aandacht er op gevestigd is, want nadat in de zomerverg. de Staten van dat gewest het medegedeeld besluit genomen hadden, is eerst den 21 Okt. eene flauwe poging ter uitvoering van dat besluit geschied. Spr. vraagt of men onder zulke omstandigheden iets goeds te wachten heeft. Spr. raadt liever aan, om, al ware het nog jaren lang, te wachten, tot eindelijk in Gelderland zich ook de overtuiging vestigt, dat de zaak van het uiterst belang is. Spr. gelooft niet, dat men met eenig goed gevolg het voorstel zou aannemen, noch dat dit belangrijk gedeelte dezer prov. en van Gelderland der verg. daarvoor dank zou wijten, als het plan in dien zin werd verwezenlijkt. Ook moet Spr. nog opmerken, dat, al nam men het voorstel aan, men nog geene zekerheid had, want dan zou het gevolg zijn, dat men zich dezerzijds had verbonden tot het mindere, terwijl de Staten van Gelderland zelfs dat nog niet gedaan hadden.

De heer *Menso* kan niet ontveinzen, dat de besteding van zijn voorstel hem bevreemdt. Spr. staat toe het verdienstelijke van de pogingen, die men die voor het kanaal zijn werkzaam geweest, men vereenigde zich met het plan en ieder zijde zich het goede te verkrijgen, dat men daardoor voorgesteld. Dit is echter niet geschied. Nu zegt men: het kanaal zal er komen; Spr. mag het lijden,

maar het is hem niet bekend dat dezerzijds eenige poging is gedaan om die zaak door te zetten, en zoo lang de Staten van Gelderland blijven weigeren, stelt hij zich voor dat het eene onbereikbare zaak is. Spr. kan zich niet voorstellen, dat, gelijk hij hoort beweren, de nakomelingschap den Staten dank zal wijten dat zij volgehouden hebben en zij, dus nog geene waterleiding heeft. Nu men het kanaal niet kan verkrijgen, te zeggen dat men dan ook niets wil hebben, dat acht Spr., dat te ver gaat. Zoo ooit het bewijs geleverd is dat het betere de vijand is van het goede, is het gewis in deze zaak, want eene waterafleiding is goed, nuttig en noodzakelijk. Het zal nog de vraag zijn, zegt Spr., of het kanaal voor die streek dat heil zal aanbrengen, dat men zich voorstelt, maar omtrent de waterafleiding kan geen twijfel bestaan, en het zal hem van harte leed doen als het mogt blijken dat de verg. voor die streek in het uiteinde der prov. gelegen niets over heeft, omdat men het betere niet zal kunnen verkrijgen. Dat toch is de eenige reden; de noodzakelijkheid kan niet worden tegengesproken. Spr. zegt verder dat zijn voorstel ook zeer onschuldig is; daar het niets prejudicieert. Als men het aanneemt zullen Gedep. Staten zich in overleg stellen met den minister, en aandringen op de noodzakelijkheid, van het kanaal of anders ten gevolge daarvan de waterlozing verkrijgen gelijk in Gelderland daartoe het besluit is genomen. Spr.'s voorstel strekt, om de zaak, die sedert de verwerping van het kanaal door de Staten van Gelderland schijnt te slapen, weder levend te maken.

De Voorz. meent dat uit niets blijkt dat de Staten van Gelderland geen kanaal willen. Integendeel, zij hebben zich vereenigd met het plan, maar toen het er op aan kwam het beginsel toe te passen is art. 1 van het waterschapsregl. verworpen en daardoor die toepassing onmogelijk geworden. De heer Menso zegt, dat zijn voorstel niets prejudicieert, maar juist daarom acht Spr. het onaannemelijk. Spr. heeft niet beweerd en zal niet beweren dat Gelderland niet groote behoefte heeft aan de waterleiding, maar als dat verkrijgen van het mindere het regelen der zaak gelijk zij behoort geregeld te worden in den weg staat, en men het goede dat nog bereikbaar geacht wordt, aan eene ondergeschikte meening zou opofferen, gelooft Spr. dat men in de toekomst daarvoor geen dank zal oogsten van die nu met dat mindere worden tevreden gesteld. Spr. moet ten ernstigste aanraden, geen besluit te nemen, dat, het primitief ontwerp geheel ter zijde stellende, verderfelijks zou zijn voor de streek, wier belang men wil bevorderen.

De heer Menso zegt, dat men in Gelderland tot de verwerping gekomen is, wegens de bijdragen in de kosten en die men vermeende dat anders had moeten zijn geregeld. In dien toestand, terwijl ook niet gebleken is, dat in Gelderland eenige verandering van denkwijze heeft plaats gevonden, meent Spr. dat men het als eene gunstige omstandigheid mag beschouwen, dat Gelderland ten minste blijf geeft belang in de zaak te stellen en men dus ook dezerzijds een stap nader behoort te doen. Het doet Spr. leed, dat de zaak zoo hartstogtelijk bestreden wordt. Gelderland, vervolgt hij, wil eene waterleiding zonder kanaal, en Utrecht geen waterleiding zonder kanaal, en de landstreek blijft daarbij de lijdende partij. De bewering van den Voorz., dat als het voorstel wordt aangenomen, de gelegenheid benomen is om een ka-

naal te bekomen, kan Spr. niet vatten. Als het kanaal in het belang der streek is, kan Spr. zich niet voorstellen dat de waterlozing daaraan hinderlijk kan zijn; integendeel, hij meent, dat als er eene goede waterleiding ware, het kanaal ook met zoo veel minder kosten zal kunnen worden daargesteld als tot de verbetering van de waterlozing zijn aangewend.

De Voorz. zegt, dat de heer Menso eene onjuiste voorstelling aan de zaak geeft, door te zeggen dat men in Gelderland meent noodig te hebben eene waterleiding zonder kanaal en in Utrecht een kanaal zonder waterleiding. In de eerste plaats zegt Spr., wil men hier de waterleiding, en tevens wil men die dienstbaar maken tot eene kanaalvaart.

Den heer Bastert meent, dat het eenigzins vreemd zal schijnen, dat hij het woord heeft gevraagd. Hij heeft dat gedaan om een expedient aan te geven, vermits het hem voorkomt dat in de bewering van beide zijden, waarheid ligt. Hij heeft indertijd aan het plan zijne stem niet kunnen geven, om de grootte en onbepaaldheid der kosten, die hij voor de provincie te drukkend achtte. Nu is de vraag of bij de verwerping door Gelderland en bij de belangstelling door het rijk betoond, getuige de vroeger benoemde staatskomm. en als men in aanmerking neemt den bijzonder gunstigen toestand van 's rijks financiën, er geen mogelijkheid bestaan zou dat het voor rijkskosten werd uitgevoerd. Wordt soms het voorstel van den Menso afgestemd, dan blijft de zaak rusten. Daarom moest, bij verwerping daarvan, iets anders worden in de plaats gesteld, en zou Spr. wenschen, dat Gedep. Staten worden uitgenoodigd bij den minister van Binnenl. Zaken aan te dringen op verwezenlijking van het plan, in den geest zoo als het vroeger door de Staten is aangenomen. De heer Menso, meent Spr., zal er wel niet tegen hebben, als men behalve de waterleiding ook eene kanaalvaart verkrijgt.

De heer Menso zegt, dat al wat strekken kan tot bevordering der belangen van die streek hem hoogst aangenaam zal zijn, en dat daarom, als de verg. zich niet met zijn voorstel mogt vereenigen, hij niet het mindere zal verwerpen, omdat hij het meerdere niet kan bekomen. Spr. wenschte evenwel, dat de verg. niet door de verwerping van zijn voorstel zoude uitspreken, dat zij geene afwatering verlangde zonder kanaal, om alzoo den schijn te vermijden van geen belang in die streek te stellen of ten minste dat belang niet te kennen.

De heer v. Beeck Calkoen gelooft dat, als de verg. het voorstel niet aanneemt, zij dat alleen doet in de overtuiging, dat het niet in het belang der streek is.

De heer Wijers vindt het niet goed bij te dragen tot het afbreken van wat met zoo veel moeite is opgebouwd. Spr. merkt ook aan, dat misschien wel de streek, waarin de heer Menso woont, maar zeker niet die van Amersfoort er door zou gebaat worden.

De Voorz. zegt, dat het gesprokene door den heer Bastert geheel zijne meening uitdrukt, en zal gaarne bij verwerping van het voorstel van den heer Menso een voorstel in dien zin doen.

De heer Menso zegt, dat de Amersfoortsche streek door meer water te verkrijgen niet zal noodig hebben het door de schotbalken op te keeren, terwijl daarentegen het water aldaar steeds eenen vrijen afloop heeft op de Eem en Zuiderzee.

In stemming gebracht, wordt het voorstel van den heer Menso verworpen met 19 stemmen tegen die der heeren Menso, Schas en Cordes.

De Voorz. stelt alsnu voor: Gedep. Staten te magtigen, namens de verg. de medewerking in te roepen van den minister van binnenl. zaken, ter verwezenlijking van het plan, vroeger in de verg. aangenomen.

De heer Broers vraagt in Hoofterre men dat met eenige hoop op goed gevolg zal kunnen doen.

De Voorz. kan daarop moeilijk antwoorden; men doet ten aanzien van het aangenomen plan, hetzelfde wat de Staten van Gelderland ten opzichte van een ander gedaan hebben, en daarin zal dus zeker protest liggen tegen wat Gelderland van den minister verlangt. Spr. weet niet of het zal baten, maar stelt zich toch voor, dat het aanleiding zal geven om aan de Staten van Gelderland het belang der zaak duidelijker aan te toonen.

De heer Menso vereenigt zich met het voorstel, wijl daarmede dan toch eenig bewijs zal gegeven worden van belangstelling in de zaak.

De heer Bastert moet omtrent het financiële gedeelte der zaak nog iets in het midden brengen. Hij zou het namelijk onbillijk vinden als de bijdrage van Utrecht gevraagd werd en Gelderland evenzeer het nut verkreeg, zonder een bijdrage te willen geven. Spr. vraagt of hiervoor ook vrees zou kunnen bestaan.

De Voorz. meent, dat er thans van niets anders sprake kan zijn, dan van het plan, in zijn geheel, zoo als het hier is aangenomen. Komen daarin later veranderingen, dan zal het gewijzigd plan eerst in de verg. der Staten moeten worden teruggebracht.

Het voorstel van den Voorz. wordt alsnu zonder omvraag aangenomen.

Wordt door den heer Jongeneel verslag uitgebracht door de komm. betest met het onderzoek van het voorstel van Gedep. Staten, betreffende eene nieuwe uitgave der prov. kaart, welke komm. adviseert zich met dat voorstel te vereenigen.

Wordt besloten deze konklusie dadelijk in behandeling te nemen.

De heer v. Tuyl wenscht dat op de nieuwe kaart eenige meerdere bijzonderheden voorkomen, als b. v. de grenzen der voornaamste waterschappen.

De Voorz. gelooft dat Gedep. Staten volkomen bereid zijn om al wat in hun vermogen is aan te wenden wat tot verbetering der kaart kan strekken.

De heer Jongeneel meent, dat men hun dit gerust kan overlaten.

Den heer H. Verloren komt het niet wenschelijk voor, reeds dadelijk eene nieuwe kaart te maken, met het oog op de aanstaande regeling der grenzen van de waterschappen.

De beraadslagingen hierop gesloten zijnde wordt het voorstel met 19 stemmen tegen die der HH. Menso, H. Verloren en Pabst aangenomen.

Niets meer te behandelen zijnde, sluit de Voorz. in naam des konings deze winterverg. der Staten.